

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Maak er geen geheim van: over geheimhoudingsbepalingen in televisieproductiecontracten en het melden van misstanden

Trouborst, A.J.; Vrendenbarg, C.J.S.; Visser, D.J.G.

Citation

Trouborst, A. J., Vrendenbarg, C. J. S., & Visser, D. J. G. (2022). Maak er geen geheim van: over geheimhoudingsbepalingen in televisieproductiecontracten en het melden van misstanden. *Nederlands Juristenblad*, 97(34), 2806-2810. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3513722>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3513722>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Maak er geen geheim van

Over geheimhoudingsbepalingen in televisieproductiecontracten en het melden van misstanden

Richard Trouborst, Charlotte Vrendenborg & Dirk Visser¹

Geheimhoudingsbepalingen versterkt met boeteclausules in televisieproductiecontracten zijn gebruikelijk, toelaatbaar en nuttig, maar kunnen nooit worden ingeroepen tegen het naar buiten brengen van misstanden. Er kan niettemin een *chilling effect* van uit gaan, in de zin dat de gecontracteerde geneigd kan zijn niet met misstanden naar buiten te treden uit vrees dat deze mogelijk onder de geheimhouding vallen. Het verdient daarom aanbeveling in de geheimhoudingsbepaling expliciet te benoemen dat deze niet ziet op het aan de kaak stellen van misstanden. Tevens wordt in deze bijdrage betoogd dat de recente misstanden in de televisiewereld producenten aanleiding zouden moeten geven de weg naar een externe vertrouwenspersoon open te stellen en dit tijdens besprekingen van het contract te benadrukken.

1. Het belang van geheimhouding

Producenten van televisieprogramma's hebben er belang bij bepaalde informatie over de productie geheim te houden. Het meest aansprekende voorbeeld is waarschijnlijk het programma *Wie is de mol?*. Het feit dat de kijker niet vóór het eind van de laatste uitzending weet 'wie de mol is' maakt het programma aantrekkelijk en het maakt dat men geen aflevering wil missen. Dat moet dus geheim blijven. Hetzelfde geldt voor de talloze programma's waarin het gaat om wie naar de volgende ronde gaat en/of waarbij onverwachte of verrassende gebeurtenissen essentieel zijn om kijkers te trekken en tot de laatste aflevering te behouden, zoals de ontknoping van een cliffhanger in een soap. Wanneer dergelijke informatie voortijdig uitlekt zal dat kijkers, en dus ook reclameinkomsten, kosten. Om te voorkomen dat informatie uitlekt, wordt in contracten met medewerkers, deelnemers en publiek vrijwel altijd een geheimhoudingsbeding opgenomen, vaak in combinatie met een boetebeding.

In deze bijdrage gaan wij nader in op de inhoud van geheimhoudingsclausules in televisieproductiecontracten, de grenzen van dergelijke bepalingen en de manier

waarop kan worden voorkomen dat personen misstanden niet melden uit vrees daarmee een geheimhoudingsbeding te overtreden en een boete te riskeren.

2. Geheimhoudings- en boeteclausules in televisieproductiecontracten

2.1. Informatie beschermen als bedrijfsgeheim

Informatie over het verloop van een televisieprogramma kan beschermd zijn op grond van de Wet bescherming bedrijfsgeheimen ('Wbb').² Voor bescherming als bedrijfsgeheim is vereist dat de informatie voldoet aan drie cumulatieve voorwaarden. Op grond van artikel 1 Wbb moet het gaan om (1) knowhow en informatie die geheim zijn, in de zin dat zij niet algemeen bekend zijn; (2) waardevol zijn omdat zij geheim zijn en (3) bedoeld zijn om vertrouwelijk te blijven, waarbij de rechtmatige houder ook redelijke maatregelen heeft getroffen om deze geheim te houden. Onder redelijke maatregelen worden zowel technische als contractuele maatregelen begrepen. Hierbij moet onder meer worden gedacht aan het opnemen van geheimhoudingsclausules in handels- en

Het is legitiem voor producenten om geheimhoudingsbepalingen op te nemen in arbeidscontracten, deelnemersovereenkomsten en contracten met het publiek dat bij een opname aanwezig is

arbeidscontracten.³ Het belang van geheimhoudingsbepalingen in contracten is met de inwerkingtreding van de Wbb toegenomen: zonder dergelijke bepalingen zal een beroep op de Wbb bij de rechter waarschijnlijk niet slagen en kan geen schadevergoeding worden gevorderd van degene die wist of had moeten weten dat hij onrechtmatig een bedrijfsgeheim verkreeg, gebruikte of openbaar maakte.⁴ Het is dus legitiem – en in dit licht zelfs noodzakelijk – voor producenten om geheimhoudingsbepalingen op te nemen in arbeidscontracten, deelnemersovereenkomsten en contracten met het publiek dat bij een opname aanwezig is.

2.2. Inhoud geheimhoudingsbepalingen

In het kader van de geopenbaarde misstanden bij het programma *The Voice of Holland* werd in *de Volkskrant* gesproken van een contractuele zwijgplicht die breed is geformuleerd. Een kandidaat dient 'gedurende zijn deelname aan het programma alsmede na afloop daarvan op generlei wijze (...) enige mededeling te doen van (...) hetgeen bij de deelname aan (...) het programma tot zijn/haar kennis is gekomen'.⁵ Ook het bestaan van de geheimhoudingsbepaling is onder de geheimhouding begrepen. Dat dergelijke geheimhoudingsbepalingen algemeen geformuleerd zijn en ook na afloop van het programma van toepassing blijven lijkt misschien verstrekkend, maar kan ertoe dienen bijvoorbeeld concurrentiegevoelige informatie over de totstandkoming van programma's ook na afloop te beschermen. De voorname reden voor een geheimhoudingsclausule zal echter het beschermen van informatie over de inhoud van het programma zijn, zoals een verhaallijn in een dramaserie en het spelverloop van een tv-show. Tijdens de opnames kunnen zich gebeurtenissen voordoen die het programma voor kijkers aantrekkelijk maakt, maar op voorhand niet te voorspellen zijn. Het is om die reden niet mogelijk en niet wenselijk een concrete definitie te geven van wat geheimgehouden moet worden, omdat op voorhand niet bekend is om welke gebeurtenissen het kan gaan.

Een tamelijk ruime geheimhoudingsplicht is dus gerechtvaardigd, gebruikelijk en noodzakelijk. Dit neemt niet weg dat onduidelijk kan zijn waar de geheimhouding precies op ziet en dat naleving ervan in de praktijk voor sommige (jonge) mensen lastig kan zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kind dat vanwege de gebondenheid aan een geheimhoudingsplicht niet aan klasgenoten mag vertellen dat hij of zij door is naar de volgende ronde van een bekend programma.

2.3. Versterking geheimhouding door contractuele boete

Het geheimhoudingsbeding in contracten wordt door de televisieproducent vaak gecombineerd met een boetebeding. Op schending van de geheimhouding staat bij *The Voice* blijkens berichten in de media een boete van € 10.000 vermeerderd met € 2500 per dag zolang de overtreding voortduurt.⁶ Bij *Wie is de mol?* riskeren deelnemers een boete van € 250.000 wanneer zij informatie loslaten waaruit de identiteit van de mol kan blijken.⁷ De ratio achter dergelijke boetes is niet alleen een afschrikwekkende werking zodat deelnemers zorgvuldig met de informatie omgaan, maar ook te voorkomen dat deelnemers in de verleiding raken tegen betaling informatie prijs te geven aan bijvoorbeeld de roddelpers. Daarom zou een boete van bijvoorbeeld € 1000 onvoldoende zijn, omdat het aanemelijk is dat de roddelpers bereid zou zijn méér dan dat bedrag te betalen om de informatie over het programma te bemachtigen. Een boeteclausule met een bedrag van € 10.000 is daarom gebruikelijk. Een rondgang langs een aantal zeer ervaren mediajuristen leert intussen dat zij in de tientallen jaren waarin zij werkzaam zijn in deze industrie niet één geschil hebben meegemaakt waarin jegens een kandidaat van een televisieprogramma in rechte of in onderhandelingen een beroep is gedaan op een geheimhoudingsclausule met een boete. Dit kan betekenen dat het systeem van geheimhoudingsclausule met boetes functioneert conform de bedoeling ervan. Het kan ook zijn dat er een *chilling effect* van uit gaat, waardoor kandidaten misstanden, zoals grensoverschrijdend gedrag, niet durven te melden.⁸

De ratio achter dergelijke boetes is niet alleen een afschrikwekkende, maar ook te voorkomen dat deelnemers in de verleiding raken tegen betaling informatie prijs te geven aan bijvoorbeeld de roddelpers

Auteurs

1. Mr. drs. A.J. Trouborst, mr. dr. C.J.S. Vrendenburg & prof. mr. D.J.G. Visser zijn respectievelijk buitenpromovendus, universitair docent en hoogleraar aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden. Visser is daarnaast advocaat in Amsterdam. De auteurs zijn dank verschuldigd aan verschillende ervaren juristen uit de mediapraktijk en verschillende interne en

externe vertrouwenspersonen voor input voor deze bijdrage.

Noten

2. *Stb.* 2016, 369.
3. *Kamerstukken II* 2017/18, 34821, nr. 3 (MvT), p. 17. Zie ook: Vrendenburg, *Tekst & Commentaar* art. 1 Wbb, aant. 4.
4. Art. 2 en 8 Wbb.
5. M. Effting & G. Beukers, 'Deelnemers

The Voice kregen contract met zwijgplicht: 10 duizend euro boete voor spreken met 'derden', *de Volkskrant* 20 januari 2022, volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/deelnemers-the-voice-kregen-contract-met-zwijgplicht-10-duizend-euro-boete-voor-spreken-met-derden-b9fc6dd2/.

6. M. Effting & G. Beukers, *de Volkskrant* 20 januari 2022.

7. M. Kerkhof, 'Sopraan Laetitia Gerards:

'Een beetje arrogantie kan geen kwaad voor een zangsolist', *de Volkskrant* 29 december 2021, volkskrant.nl/cultuur-media/sopraan-laetitia-gerards-een-beetje-arrogantie-kan-geen-kwaad-voor-een-zangsolist-b31e5db3/.

8. M. Effting & G. Beukers, *de Volkskrant* 20 januari 2022.

© Shutterstock

3. Grenzen aan geheimhoudingsclausules

3.1. Beroep op Wet bescherming bedrijfsgeheimen niet mogelijk bij misstanden

Voor informatie die als bedrijfsgeheim kwalificeert, kan de rechter een beroep op de Wbb onder meer afwijzen wanneer het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim plaatsvond in de uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting en van informatie (artikel 4 sub a Wbb) of wanneer de inbreukmaker bij 'het onthullen van wangedrag, fouten of illegale activiteiten' handelde met het oog op bescherming van het algemeen belang (artikel 4 sub b Wbb). Hieronder worden in ieder geval misstanden verstaan als gedefinieerd in de Wet Huis voor

klokkenluiders,⁹ zoals een schending van een wettelijk voorschrift en schendingen die een gevaar opleveren voor de volksgezondheid, veiligheid van personen, het milieu, functioneren van de openbare dienst of een onderneming als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten.¹⁰

Wat betreft de reikwijdte van de Wet Huis voor klokkenluiders is de Deense implementatie van de Europese klokkenluidersrichtlijn interessant.¹¹ Bij de behandeling in het Deense parlement is expliciet aangegeven dat meldingen van elke vorm van seksuele intimidatie onder de klokkenluidersregeling vallen.¹² Daarbij geldt geen ondergrens voor wanneer seksueel gedrag objectief seksueel intimidatie wordt. De perceptie van wat 'ongewenst seksueel

Daarmee is niet gezegd dat een gang naar het Huis voor klokkenluiders de meest ideale weg is voor kandidaten aan televisieshows die het slachtoffer zijn geworden van seksuele intimidatie

gedrag' is, is immers afhankelijk van de eigen grenzen van de geïntimideerde persoon, die van persoon tot persoon zullen verschillen. Personen die ongewenste seksuele intimidatie melden kunnen dus in alle gevallen rekenen op de bescherming op grond van de klokkenluiderswet.¹³ Een dergelijke afweging is niet gemaakt in het wetsvoorstel Wet bescherming klokkenluiders, die de richtlijn in Nederland implementeert.¹⁴ Desondanks is goed verdedigbaar dat ook in de Nederlandse Wet Huis voor klokkenluiders 'veiligheid van personen' ruim moet worden geïnterpreteerd en bescherming tegen seksuele intimidatie mede omvat. Daarmee is echter niet gezegd dat een gang naar het Huis voor klokkenluiders de meest ideale weg is voor kandidaten aan televisieshows die het slachtoffer zijn geworden van seksuele intimidatie.

Hoewel de Wbb waarborgen bevat zodat misstanden aan het licht gebracht kunnen worden, zal in het specifieke geval van grensoverschrijdend gedrag geen beroep op deze waarborgen nodig zijn. Uit de parlementaire geschiedenis valt af te leiden dat het bij bedrijfsgeheimen moet gaan om informatie gerelateerd aan de werkzaamheden binnen de organisatie, zoals klant- en leveranciersgegevens, strategieën en bedrijfsplannen.¹⁵ Hieruit valt niet af te leiden dat informatie over misstanden op de werkvloer die geen verband houden met de werkzaamheden, zoals grensoverschrijdend gedrag, als bedrijfsgeheim is aan te merken.¹⁶ Wij hebben ook elders geen indicatie kunnen vinden dat kennis van misstanden als een bedrijfsgeheim kan worden aangemerkt. Het openbaren van dergelijke informatie levert dus geen schending van enig bedrijfsgeheim in de zin van de Wbb op. Een televisieproducent kan daarom niet met een beroep op de Wbb beletten dat misstanden aan het licht worden gebracht.

3.2. Beroep op een contractueel geheimhoudingsbeding

Een contractueel geheimhoudingsbeding kan evenmin verhinderen dat misstanden worden geopenbaard. Bij de beoordeling of een misstand rechtmatig openbaar is gemaakt, kan de rechter wel meewegen in hoeverre is

gepoogd de misstand eerst intern aan te kaarten, of de rechtbaarheid die aan de misstand is gegeven niet verder gaat dan strikt noodzakelijk en of er voldoende feitelijke basis bestond voor de gerapporteerde misstand.¹⁷ Voorwaarde is onzes inziens wel dat er mogelijkheden waren de misstand eerst intern aan te kaarten.

De interpretatie van een geheimhoudingsclausule als zou deze ook betrekking hebben op informatie over misstanden, mogelijk zelfs strafbare feiten, achten wij in strijd met de uitingsvrijheid en de redelijkheid en billijkheid. Voor zover een overeenkomst expliciet bedoeld zou zijn om misstanden 'onder de pet' te houden lijkt ons een dergelijke overeenkomst tevens in strijd met de openbare orde en goede zeden in de zin van artikel 3:40 BW.

Bij de consultatie van het wetsvoorstel Wet bescherming klokkenluiders hebben enkele organisaties voorgesteld om een expliciet verbod op een zwijgbeding in het wetsvoorstel op te nemen. De regering heeft dat voorstel niet overgenomen, omdat niet op voorhand gesteld kan worden dat elk zwijgbeding als ontoelaatbaar te kwalificeren is.¹⁸ De rechter zal dus ook in de toekomst steeds in het concrete geval een contractuele geheimhoudingsclausule moeten toetsen aan artikel 3:40 BW.

4. Aanbevelingen voor de praktijk

4.1. Melden misstanden expliciet uitsluiten van de geheimhouding

Uit het voorgaande volgt dat noch de Wet bescherming bedrijfsgeheimen, noch geheimhoudingsclausules, in de weg kunnen staan aan het melden van misstanden als grensoverschrijdend gedrag. Dit neemt echter niet weg dat kandidaten en medewerkers van een televisieprogramma in de veronderstelling kunnen zijn dat het melden van misstanden in strijd is met een geheimhoudingsclausule en dat een afschrikwekkend boetebeding hen ervan weerhoudt melding te maken van misstanden. In het licht van de gebeurtenissen rond het programma *The Voice* is het daarom aan te bevelen in geheimhoudings-

9. Art. 4 sub b Wbb.

10. Art. 1, onderdeel d, subonderdeel 2 Wet Huis voor klokkenluiders.

11. Richtlijn (EU) 2019/1937 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden.

12. Onder seksuele intimidatie wordt verstaan: enige vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in

het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd.

Deze definitie komt overeen met ons art. 1a lid 3 Algemene wet gelijke behandeling.

13. *Folketingstidende* 2020/21, Tillæg A, L 213 som fremsat, p. 29.

14. Wetsvoorstel Wet bescherming klokkenluiders (*Kamerstukken* 35851).

15. *Kamerstukken II* 2017/18, 34821, 3 (MvT).

16. Vrendenbarg noemt tevens vermoedens van fraude of een aanstaande bestuurswiel of reorganisatie als voorbeelden van informatie die weliswaar (zeer) vertrouwelijk kan zijn, maar in beginsel niet onder het bereik van de Wbb vallen. De bescherming van dergelijke vertrouwelijke informatie zal langs 'gewone' contractuele weg moeten worden verzekerd of via algemene normen zoals de algemene geheimhoudingsverplichting van art. 7:611 BW of de onrecht-

matige daad: *Tekst & Commentaar Wbb* art. 1 aant 4. Zie ook P.J. van der Korst, 'Geheimhoudingsclausules: regels en richtlijnen', *ORP* 2021/141, p. 10-15.

17. Hof Den Haag 30 april 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:946.

18. *Kamerstukken II* 2020/21, 35851, nr. 3 (MvT), p. 58.

clausules in televisieproductiecontracten expliciet te benoemen dat die geheimhouding geen betrekking heeft op misstanden. Hierbij kan aansluiting worden gezocht bij de formulering van artikel 4 sub b Wbb:

‘Het onthullen van wangedrag, fouten of illegale activiteiten valt niet onder de geheimhoudingsverplichting.’

Met betrekking tot de term ‘fouten’ in artikel 4 sub b Wbb wijzen ervaringsdeskundigen op het belang dat niet *alle* fouten in het spelverloop van een televisieprogramma onder de uitzondering op de geheimhouding worden begrepen. Iemand die teleurgesteld is over het feit dat hij in enige ronde van een spelprogramma is uitgeschakeld of afgevalen kan dat wijten aan een ‘fout’ van de jury of aan een technische fout. Dat zou nog niet moeten betekenen dat hij gerechtigd is de uitslag te ‘verklappen’ en zich openlijk te beklagen over het spelverloop vóórdat het betreffende programma is uitgezonden. Niet iedere gepercipieerde ‘fout’ zou een uitzondering op de geheimhoudingsplicht moeten rechtvaardigen.

Naast de potentieel verwarrende term ‘fouten’ is ‘onthullen’ misschien ook niet de meest passende term in een contract met leken. Gedacht kan worden aan een omschrijving als: ‘Het melden of bekendmaken van misstanden, zoals seksuele intimidatie, en ander grensoverschrijdend gedrag of illegale activiteiten valt niet onder de geheimhoudingsverplichting’. Zoals met veel bepalingen in contracten met onervaren partijen verdient het ook sterk aanbeveling de reden voor het opnemen van de geheimhoudingsclausule en het boetebeding te bespreken en te benadrukken dat deze niet ziet op het melden van misstanden.

4.2. Een rol voor de vertrouwenspersoon

Aan werknemers, medewerkers en deelnemers van televisieprogramma's kan gevraagd worden een mogelijke misstand eerst te melden aan de interne vertrouwenspersoon. Op deze manier kunnen misstanden direct worden aangepakt bij de bron, hetgeen kan bijdragen aan het zelfreinigend vermogen van een organisatie. Het is evenwel goed denkbaar, en volgens vele betrokkenen een ervaringsfeit, dat er wantrouwen bestaat tegen het fenomeen interne vertrouwenspersoon vanwege de onvermijdelijke gevoelens van loyaliteit jegens de eigen werkgever en de veronderstelde angst voor repercussies voor de eigen positie van de interne vertrouwenspersoon. Dit wordt door interne vertrouwenspersonen ook onderkend. Het wetsvoorstel om een vertrouwenspersoon verplicht te stellen beoogt daarom ook de rechtspositionele positie van interne vertrouwenspersonen te versterken, onder meer door te bepalen dat de vertrouwenspersoon niet benadeeld mag worden in diens positie binnen een organisatie.¹⁹

In een reactie op het wetsvoorstel om de aanstelling van een vertrouwenspersoon voor werkgevers te verplichten, erkent de Afdeling advisering van de Raad van State het belang van het tegengaan van ongewenste omgangsvormen en psychosociale arbeidsbelasting, zoals seksuele intimidatie, op de werkvloer.²⁰ Het is volgens de Afdeling echter in eerste instantie aan de sociale partners om te

bepalen welke middelen geschikt zijn om psychosociale arbeidsbelasting tegen te gaan. De inzet van een interne en/of externe vertrouwenspersoon kan hieraan bijdragen, waarbij wel van belang is dat de aanstelling van een vertrouwenspersoon binnen een bedrijf wordt gedragen.²¹

Rechtstreeks melden bij een externe vertrouwenspersoon als eerste mogelijkheid lijkt inmiddels een meer aangewezen weg. Dit is ook in lijn met de wijziging van de klokkenluiderswetgeving, als gevolg waarvan de betrokkene niet meer verplicht is een misstand eerst intern te melden.²² Voor de film- en televisiesector kan Stichting Mores.online, een initiatief van organisaties uit de Nederlandse culturele en creatieve sector, als extern meldpunt voor ongewenst gedrag dienen.²³ De gekwalificeerde vertrouwenspersonen van Mores.online ondersteunen de melder van een misstand, bijvoorbeeld door het bieden van een luisterend oor, het bespreekbaar maken van de misstand binnen de organisatie, het bieden van begeleiding bij het indienen van een formele klacht of aangifte bij de politie. Het streven is om alle meldingen ‘op maat’ te begeleiden, zodat de melder zelf regie houdt over de omgang met de melding.

Het verdient aanbeveling een externe vertrouwenspersoon aan te stellen, die kan voorzien in een laagdrempelige klachtmogelijkheid. Daarnaast verdient het aanbeveling in een geheimhoudingsclausule op te nemen dat misstanden gemeld kunnen worden aan de externe vertrouwenspersoon. Ten overvloede kan worden benadrukt dat in geval van strafbare feiten altijd direct aangifte kan worden gedaan.

5. Conclusie

Geheimhoudingsclausules en boetebedingen zijn gebruikelijk in televisieproductiecontracten. Ingevolge de Wet bescherming bedrijfsgeheimen is het treffen van ‘redelijke maatregelen’ in de vorm van geheimhoudingsclausules ter bescherming van bedrijfsgeheime informatie zelfs noodzakelijk. Voorkomen moet worden dat werknemers, medewerkers en deelnemers in de veronderstelling zijn dat misstanden zoals grensoverschrijdend gedrag onder de geheimhouding vallen. Mede in het licht van de recente misstanden rond het programma *The Voice* verdient het aanbeveling in televisieproductiecontracten expliciet te benoemen dat het melden van wangedrag, grensoverschrijdend gedrag of illegale activiteiten niet onder de geheimhoudingsverplichting valt. Het verdient tevens aanbeveling een externe vertrouwenspersoon aan te stellen, waar medewerkers en deelnemers van een televisieproductie eventuele misstanden op laagdrempelige wijze kunnen melden. •

19. Voorstel van wet van het Kamerlid Maatoug (GL) tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet in verband met het verplicht stellen van een vertrouwenspersoon, *Kamerstukken II* 2021/22, 35592, nr. 6.

20. Het is in dit licht een gemiste kans van de Hoge Raad een duidelijk precedent te scheppen voor toekomstige zaken over seksueel grensoverschrijdend gedrag door

de vuistregel dat seksueel overschrijdend gedrag in afhankelijkheidsituaties in beginsel ernstig verwijtbaar handelen oplevert, te verwerpen in HR 24 juni 2022, ECLI:NL:HR:2022:950.

21. *Kamerstukken II* 2021/22, 35592, nr. 5.

22. *Kamerstukken II* 2020/21, 35851, nr. 3 (MvT).

23. *mores.online/*